

POSEBNE ODREDBE ZA GORIVA U SKLADU SA STANDARDIMA ILI TEHNIČKIM SPECIFIKACIJAMA

Prilog VIII. uključuje posebne odredbe za specifična goriva, navedene u odjeljku 3.7. dijelu B Priloga VIII. Uredbe CLP. Ti se proizvodi obično formuliraju od prirodnih tvari koje se razlikuju po sastavu. Goriva se proizvode u skladu s EN standardima i/ili tehničkim specifikacijama koji definiraju potrebne tehničke performanse proizvoda, a ne detaljan sastav čime je omogućen širok koncentracijski raspon i općenit opis komponenata. Iako su glavne komponente smjese dobro razumljive, specifični sastav (prema zahtjevima Priloga VIII.) može varirati zbog prirodnih varijacija u osnovnom materijalu (sirovoj nafti). Proizvodi koje industrija smatra „istim“, prema Prilogu VIII. zahtijevali bi odvojene podneske, a time i generiranje više UFI-ja, zbog razlike u koncentracijama komponenata u sastavu. Nadalje, naftni derivati (tj. smjese) proizvode se stalnim umiješavanjem, što znači da mogu biti česte male promjene sastava. Te bi promjene mogle dovesti do potrebe za čestim revidiranjem podnesaka.

Kako bi se riješila takva pitanja, a uzimajući u obzir mali broj slučajeva trovanja gorivima koji su prijavljeni centrima za otrovanja, predviđeno je odstupanje za goriva navedeno u tablici 3. u odjeljku 3.7. dijela B Priloga VIII. od standardnih zahtjeva propisanih Prilogom VIII.

Tipičan sastav goriva je smjesa:

- Jedne ili više tvari naftnih goriva i njihovih stabilizatora
- jedne ili više ne-naftnih komponenti i njihovih stabilizatora s koncentracijom koja varira od nule do određene razine
- specifičnih dobro identificiranih aditiva koji mogu biti npr. boje za porezne svrhe¹
- aditiva za performanse², obično vlasničkih

Sastavi takvih smjesa variraju zbog složenih opskrbnih lanaca i kontinuiranog procesa miješanja, osim aditiva za performanse. Koncentracija potonjeg obično ne varira jer se često dodaje u koraku prije isporuke kupcu.

Podnesci za goriva mogu odstupati od standardnih zahtjeva za informacije u pogledu odjeljaka:

- 3.2. dijela B Priloga VIII. – identifikacija sastojaka smjese,
- 3.3. dijela B Priloga VIII. – sastojci smjese podložni zahtjevima za dostavljanje informacija,
- 3.4. dijela B Priloga VIII. – koncentracija i rasponi koncentracije sastojaka smjese.

Odjeljak 3.7. dijela B Priloga VIII. navodi da se identifikacija i koncentracija komponenti goriva mogu navoditi u podnesku kao u STL-u i da ne moraju slijediti standardne zahtjeve iz Priloga VIII. Također se mora prijaviti identitet i koncentracija bilo koje druge poznate komponente koja nije navedena u STL-u. Poznate neopasne komponente prisutne u koncentracijama jednakim ili većim od 1 % i poznate opasne komponente prisutne u koncentracijama jednakim ili većim od 0,1 % također trebaju biti prijavljene u podnesku. Poznate komponente koje nisu uključene u STL treba prijaviti prema standardnim pravilima (tj. s obzirom na identitet i koncentraciju). Industrija istražuje i uvodi održivije i često manje opasne zamjene za komponente goriva. Primjer je upotreba neopasnih komponenti metilnih estera masnih kiselina (FAME) umjesto određenih opasnih komponenti u dizelskim gorivima EN 590, navedenih u tablici 3. dijela B Priloga VIII. pod nazivom „Dizelsko gorivo - Automobilska goriva

¹ U nekim zemljama prema zakonu potrebno je bojiti gorivo s niskim porezima kako bi se spriječila njihova uporaba u aplikacijama namijenjenim onim gorivima s višim porezima. Npr. gorivo koje se koristi za grijanje oporezuje se po drugačijoj stopi od goriva koje se koristi u vozilima. Lož ulje i dizelsko gorivo su vrlo slični, a budući da se lož ulje oporezuje po nižoj stopi od dizelskog goriva, uporaba lož ulja kao pogonskog goriva radi izbjegavanja poreza je nezakonita. Neoporezivana goriva nazivaju obojenim gorivima, dok se oporezivana goriva nazivaju bistrim ili bijelim gorivima.

² Pomažu u održavanju kvalitete i dosljednosti tijekom proizvodnje i često se proizvode prema zahtjevima kupca

– goriva za dizelske motore koja sadržavaju ili ne sadržavaju biogorivo”. Budući da nije opasan, FAME ne mora biti uključen u odjeljak 3. STL-a čak i ako djelomično zamjenjuje neke od tamo navedenih opasnih komponenti. Stoga, ako nije naveden u STL-u, nije potrebno uključiti ga u podnesak, osim ako je poznata njegova prisutnost u gorivu.

Razvrstavanje komponenti mora se dostaviti prema zahtjevima odjeljka 3.8. dijela B Priloga VIII.

Svi drugi podaci traženi prema Prilogu VIII. moraju se dostaviti prema standardnim pravilima:

- podaci o identifikaciji smjese, podноситelju i, ako je relevantno, kontaktnoj točki³
- podaci o identifikaciji opasnosti smjese – razvrstavanja smjese, elementi označavanja, toksikološke informacije
- dodatne informacije o proizvodu – vrsta i veličina ambalaže, boja i agregatno stanje smjese, pH vrijednost, kategorizacija proizvoda, uporaba

PRIMJER kako ispuniti podatke o sastavu goriva u podnesku. Primjer je preuzet iz Smjernica o usklađenim informacijama povezanim s hitnim zdravstvenim intervencijama – Prilog VIII. Uredbe CLP. Za primjer je uzeto gorivo „Dizelsko gorivo - Automobilska goriva – goriva za dizelske motore koja sadržavaju ili ne sadržavaju biogorivo“.

Sastav proizvoda varira sezonski i zemljopisno ovisno o dostupnosti komponenti i operativnim zahtjevima. Tipičan sastav dizelskog goriva prikazan je u sljedećoj tablici:

KEMIJSKI NAZIV	EC broj	KONCENTRACIJA	RAZVRSTAVANJE
Gorivo, dizelsko	269-822-7	0 – 100 %	Zap. tek. 3 H226 Ak. toks. 4 H332 Karc. 2 H351 Aspir. toks. 1 H304 Nadraž. koža 2 H315 TCOP 2 H373 Kron. toks. vod. okol. 2 H411
C8-C26 – razgranati i linearni ugljikovodici, destilirani	481-740-5	0 – 100 %	Zap. tek. 3 H226 Aspir. toks. 1 H304
Obnovljivi ugljikovodici	618-882-6 700-571-2	0 – 100 %	Aspir. toks. 1 H304
Masne kiseline, C16-C18 i C18-nezasićeni, metil esteri	267-015-4	0 – 7 %	Nije razvrstano
Masne kiseline, biljno ulje, metil esteri	273-606-8	0 – 7 %	Nije razvrstano
Masne kiseline, C14-C18 i C16-C18-nezasićeni, metil esteri	267-007-0	0 – 7 %	Nije razvrstano
Aditiv za performanse A	UFI A	300 ppm	Aspir. toks. 1 H304 Nadraž. koža 2 H315 Nadraž. oka 2 H319 Derm. senz. 1 H317 Karc. 2 H351 TCOJ 3 H336 Kron. toks. vod. okol. 2 H411
2-etilheksil nitrat	248-363-6	1 – 8,5 ppm	Ak. toks. 4 H302 Kron. toks. vod. okol. 2 H411

³ ime, puna adresa, broj telefona te e-adresa kontaktne točke koja se upotrebljava za dobivanje dodatnih informacija koje su relevantne za potrebe hitnih zdravstvenih intervencija.

Informacije navedene u odjeljku 3. STL-a za isti proizvod dane su u tablici ispod:

KEMIJSKI NAZIV	EC broj	KONCENTRACIJA	RAZVRSTAVANJE
Gorivo, dizelsko	269-822-7	0 – 100 %	Zap. tek. 3 H226 Ak. toks. 4 H332 Karc. 2 H351 Aspir. toks. 1 H304 Nadraž. koža 2 H315 TCOP 2 H373 Kron. toks. vod. okol. 2 H411
C8-C26 – razgranati i linearni ugljikovodici, destilirani	481-740-5	0 – 100 %	Zap. tek. 3 H226 Aspir. toks. 1 H304
Obnovljivi ugljikovodici	618-882-6 700-571-2	0 – 100 %	Aspir. toks. 1 H304

- Masne kiseline, C16-C18 i C18-nezasićeni, metil esteri – nije navedeno u STL jer nije razvrstano kao opasno
- Masne kiseline, biljno ulje, metil esteri – nije navedeno u STL jer nije razvrstano kao opasno
- Masne kiseline, C14-C18 i C16-C18-nezasićeni, metil esteri – nije navedeno u STL jer nije razvrstano kao opasno
- Aditiv za performanse A – iako je razvrstano kao opasno, prisutno je u koncentraciji ispod 0,1 %
- 2-etilheksil nitrat – iako je razvrstano kao opasno, prisutno je u koncentraciji ispod 0,1 %

Uz komponente navedene u odjeljku 3. STL-a, podnositelj zahtjeva mora pružiti podatke o komponentama koje nisu navedene u STL-u, ali su mu poznate.

Prema općim pravilima Priloga VIII. (odjeljak 3.3. dio B), neopasne komponente koje su identificirane moraju se prijaviti kada su prisutne u koncentracijama jednakim ili većim od 1 %, dok se razvrstane komponente trebaju prijaviti čak i u koncentracijama manjim od 0,1 %, ako je poznato i relevantno.

Primjenjujući ova pravila na primjer, na komponente koje nisu uključene u odjeljak 3. STL-a primijenit će se sljedeća pravila prilikom ispunjavanja podneska:

- 3 poznata metil estera masnih kiselina (FAME) koji nisu razvrstani kao opasni trebaju se navesti u podnesku prema standardnim pravilima, što znači da se koncentracija treba navesti kao točna ili kao raspon koncentracija prema tablici 2. Priloga VIII. U slučaju da su FAME bili uključeni u odjeljak 3. STL-a, tada bi se mogla navesti koncentracija iz STL-a, odnosno znatno širi raspon koncentracija nego što je predviđeno Prilogom VIII.
- 2-etilheksil nitrat neće se navoditi u podnesku jer je prisutan u vrlo niskoj koncentraciji i ima nisku razinu toksičnosti (Ak. toks. 4), a prijavljena komponenta „gorivo, dizelsko“ jednako razvrstana (Ak. toks. 4) prisutna je u puno većoj koncentraciji te podnositelj smatra da je 2-etilheksil nitrat nevažan za reagiranje u hitnim slučajevima i to može dokazati u slučaju upita nadležnih tijela
- Aditiv za performanse A bit će uključen u podnesak bez obzira što je koncentracija ispod 0,1 % - smatra se da je važan zbog svog razvrstavanja (izaziva preosjetljivost kože, H317)

Podnositelj ne može prijaviti komponente koje mu nisu poznate i nije potrebno dalje istraživati. Primjeri su bojila ili posebni aditivi za performanse.

U podnesku treba spomenuti kojoj vrsti goriva iz tablice 3., odjeljka 3.7. dijela B Priloga VIII. pripada proizvod.

Primjenjujući sve prije navedeno na ovaj primjer, podnesak će sadržavati podatke o sastavu kako je navedeno u tablici ispod.

Dizelsko gorivo - Automobilska goriva – goriva za dizelske motore koja sadržavaju ili ne sadržavaju biogorivo				
KOMPONENTA	IDENTIFIKATOR	KONCENTRACIJA		RAZVRSTAVANJE
Gorivo, dizelsko	269-822-7	0 – 100 %		Zap. tek. 3 H226 Ak. toks. 4 H332 Karc. 2 H351 Aspir. toks. 1 H304 Nadraž. koža 2 H315 TCOP 2 H373 Kron. toks. vod. okol. 2 H411
C8-C26 – razgranati i linearni ugljikovodici, destilirani	481-740-5	0 – 100 %		Zap. tek. 3 H226 Aspir. toks. 1 H304
Obnovljivi ugljikovodici	618-882-6 700-571-2	0 – 100 %		Aspir. toks. 1 H304
Masne kiseline, C16-C18 i C18-nezasićeni, metil esteri	267-015-4	0 – 1 %	Nisu bili navedeni u STL-u pa se primjenjuje tablica 2 Priloga VIII.	Nije razvrstano
Masne kiseline, biljno ulje, metil esteri	273-606-8	0 – 1 %		Nije razvrstano
Masne kiseline, C14-C18 i C16-C18-nezasićeni, metil esteri	267-007-0	0 – 1 %		Nije razvrstano
Aditiv za performance A	UFI A	300 ppm		Aspir. toks. 1 H304 Nadraž. koža 2 H315 Nadraž. oka 2 H319 Derm. senz. 1 H317 Karc. 2 H351 TCOJ 3 H336 Kron. toks. vod. okol. 2 H411